

HIXHRA
TERRENI SHKËMBOR

(El-Hixhr, Al-Hijr, Kaptina 15)

Kompiluar nga Ridvan Bunjaku

|:(|:)

Qershor 2018

15. HIXHRA (EL-HIXHR, AL-HIJR, TERRENI SHKËMBOR)

Kaptinë Mekase që e merr titullin nga referimi i njerëzve të Hixhrës (vargjet 80-84). Këta janë shembull i shumë njerëzve që nuk iu besuan profetëve të vet dhe i refuzuan. Secili e ka kohën e vet për dënim kështu që Profeti duhet ta pranojë këtë me durim — e jo të mërzhitet se çka thonë pabesimarët — dhe të vazhdojë të falet. Kaptina e përdor shembullin e natyrës dhe këmbënguljen e Iblisit për korrupsionin e njerëzve për ta treguar, pastaj, mirësinë e Zotit dhe rrezikun të cilin e personifikon Djalli.

Në emër të **Zotit**, Zotëruesit të Mëshirës, Dhënësit të Mëshirës

¹ *Alif Lam Ra*

Këto janë vargjet e Librit të Shenjtë, Kuran që i qartëson gjërat. ² Pabesimtarët mund të kujtohen të duan t’iu kishin përlurur **Zotit**, ³ pra [Profet] lëri të hanë dhe të kënaqen. Le t’ua tërheqin vëmendjen shpresat [e rrejshme]: do ta marrin vesh. ⁴ Ne nuk e kemi shkatërruar kurrë një komunitet që nuk ka pasur kohë të caktuar; ⁵ asnjë komunitet nuk mund ta shpejtojë kohën e vet, e as ta ngadalësojë. ⁶ Ata thonë: ‘Të ka ardhur Kurani! Je vërtet i marrë. ⁷ Pse s’po na i sjell engjëjt, nëse po e thua të vërtetën?’ ⁸ Por Ne i zbresim engjëjt vetëm për të vënë drejtësi dhe pastaj atyre njerëzve nuk do t’iu shtyhet ekzekutimi. ⁹ Ne e kemi zbritur Kuranin Vetë, dhe Ne Vetë do ta ruajmë. Edhe para teje [Profet], ¹⁰ Ne kemi dërguar lajmëtarë nëpër komunitete të ndryshme të dikurshme, ¹¹ por ata e tallën secilin lajmëtar që iu erdhi: ¹² kështu Ne e bëjmë mesazhin të rrëshqasë nga zemra e keqbërësve. ¹³ Ata nuk do të besojnë në të. Kjo është ajo që iu ndodhi popujve të dikurshëm, ¹⁴ dhe madje edhe po t’ua hapnim Ne një portë në Parajsë dhe të ngriteshin nëpër të, lart e më lart, ¹⁵ ata prapë do të thoshin: ‘Sytë po na halucinojnë. Na kanë bërë magji.’

¹⁶ Ne kemi rregulluar yjësi lart në qiell dhe e kemi bërë atë të bukur për të gjithë që ta shohin, ¹⁷ dhe e kemi mbrojtur nga çdo djall i gurtë:^a ¹⁸ çdo përgjues do të ndiqet nga një zjarr që duket qartë. ¹⁹ Sa i përket tokës, Ne e kemi shtrirë, kemi rregulluar male të qëndrueshme në të, dhe kemi bërë gjithçka të rritet aty në balans të duhur. ²⁰ Ne kemi furnizuar ushqim e pije në të për ju dhe për krejt ato krijesa që nuk i mbani ju. ²¹ Nuk ka asnjë gjë — furnizimet e të cilës nuk janë me Ne. Ne i zbresim vetëm sipas një mase të përcaktuar mirë: ²² Ne i dërgojmë erërat për të polenizuar, dhe Ne e zbresim ujin nga qielli për ju që ta pini — ju nuk i kontrolloni burimet e tij. ²³ Jemi Ne që japim jetë dhe vdekje; jemi Ne që trashëgojmë [gjithçka]. ²⁴ Ne i dimë saktësisht ata nga ju që vijnë të parët dhe ata që vijnë më vonë. ²⁵ [Profet], është Zotëruesi yt që do t’i tubojë të gjithë bashkë: Ai është i gjithë-urti, i gjithë-dijshmi.

^a Shih 72: 8-9

²⁶ Ne e krijuam njeriun nga balta e tharë e formuar nga lloçi i errët — ²⁷ xhindët i krijuam më parë, nga zjarri i frymës së tejnxehëtë. ²⁸ Zotëruesi juaj iu tha engjëjve: ‘Do ta krijoj një vdekatar nga balta e tharë, të formuar nga lloçi i errët. ²⁹ Kur ta kem formësuar dhe të kem fryrë shpirt Timin në të, përkuluni para tij,’ ³⁰ dhe engjëjt të gjithë bënë ashtu. ³¹ Por jo Iblisi: ai refuzoi të përkulet sikur të tjerët. ³² Zoti tha: ‘Iblis, pse nuk u përkule sikur të tjerët?’ ³³ dhe ai u përgjigj: ‘Nuk do t’i përkulem një vdekatar që Ti e krirove nga balta e tharë, të formuar nga lloçi i errët.’ ³⁴ ‘Dil nga këtu!’ tha Zoti. ‘Je i dëbuar, ³⁵ i refuzuar deri në Ditën e Gjykimit.’ ³⁶ Iblisi tha: ‘Zotëruesi im, ma shtyj afatin deri në Ditën kur ata të gjithë zgjohen nga të vdekurit.’ ³⁷ ‘E ke shtyrjen e afatit,’ tha Zoti, ³⁸ ‘deri në Ditën e Kohës së Caktuar.’ ³⁹ Iblisi pastaj i tha Zotit: ‘Meqë Ti më bërë të jem gabim, do ta josh njerëzimin në tokë dhe do t’i bëj të jenë gabim, ⁴⁰ të gjithë përveç shërbyesve Tu të devotshëm.’ ⁴¹ Zoti tha, [Devotshmëria] është rrugë e drejtë kah Unë: ⁴² nuk do të kesh fare fuqi ndaj shërbyesve të Mi, vetëm ndaj atyre që devijojnë dhe të ndjekin. ⁴³ Ferri është vendi i premtuar për të gjithë ata, ⁴⁴ me shtatë porta, ku secila portë e ka hisen e vet të caktuar të tyre. ⁴⁵ Por të mirët do të jenë në Kopshte me burime — ⁴⁶ "Hyni aty në paqe dhe siguri!" — ⁴⁷ dhe Ne do t’ua heqim çfarëdo zhgënjimi nga zemrat: [ata do të jenë si] vëllezër, të ulur në divane, ballë për ballë. ⁴⁸ Asnjë lodhje nuk do t’i kapë kurrë aty, as kurrë nuk do të dëbohen.’ ⁴⁹ [Profet] tregoj shërbyesve të Mi se Unë jam Falësi, Mëshirëploti, ⁵⁰ por vuajtja nga Unë është vërtet ajo dhembjeplota.

⁵¹ Tregoj edhe për mysafirët e Ibrahimit: ⁵² kur ata i erdhën dhe i thanë: ‘Paqe,’ ai tha: ‘Po ua kemi frikën’. ⁵³ ‘Mos u frikëso,’ thanë ata: ‘Të sjellim lajme të mira për një djalë që do të ketë dije të madhe.’ ⁵⁴ Ai tha: ‘Si mund të më jepni kësi lajmi kur më ka ardhur pleqëria? Çfarë lloj lajmi është ky?’ ⁵⁵ Ata thanë: ‘Ne ta kemi treguar të vërtetën, prandaj mos i humb shpresat.’ ⁵⁶ Ai tha: ‘Kush pos të kequdhëzuarve i humb shpresat për mëshirën e Zotëruesit të vet?’ ⁵⁷ dhe pastaj pyeti: ‘Lajmëtarë, cila është porosia juaj?’ ⁵⁸ Ata u përgjigjën: ‘Jemi dërguar te një popull që janë fajtorë.’ ⁵⁹ Por Ne do ta shpëtojmë familjen e Lutit, ⁶⁰ të gjithë pos gruas së vet: Ne kemi dhënë urdhër që ajo do të jetë ndër ata që mbesin prapa.

⁶¹ Kur lajmëtarët erdhën te familja e Lutit, ⁶² ai tha: ‘Ju jeni të panjohur.’ ⁶³ Ata thanë: ‘Ta kemi sjellë atë që thoshin se nuk do të ndodhte kurrë: ⁶⁴ ta kemi sjellë Të Vërtetën. E kemi përnjëmend, ⁶⁵ kështu që kur nata të jetë më e errëta largohu me familjen tënde, dhe ec prapa tyre. Asnjëri nga ju mos të shikojë prapa. Shkoni ku po ju urdhërohet.’ ⁶⁶ Ne ia kemi bërë të ditur atij këtë dekret: mbetjet e fundit të atyre njerëzve do të shkatërrohen plotësisht në mëngjes. ⁶⁷ Njerëzit e qytetit erdhën, duke u argëtuar shfrenueshëm, ⁶⁸ dhe ai iu tha: ‘Këta janë mysafirë të mi, mos më turpëroni. ⁶⁹Frikësojuni Zotit, dhe mos më çnderoni.’ ⁷⁰ Ata u përgjigjën: ‘A nuk të kemi thënë të mos ndërhyjë askush tjetër [dhe as ndërmjet nesh]?’ ⁷¹ Ai tha: ‘Bijat e mija janë këtu, nëse e keni patjetër.’ ⁷² Pasha jetën tënde [Profet], brodhën të dehur çmendurisht ⁷³ dhe shtrëngata e ashpër i kaploi në agim: ⁷⁴ Ne ua kthyem qytetin përmbys dhe ua lëshuam

përmbi një breshëri gurësh të deltinës. ⁷⁵ Vërtet ka shenjë në këtë për ata që mund të mësojnë — ⁷⁶ është ende atje në rrugën kryesore — ⁷⁷ vërtet ka shenjë në këtë për ata që besojnë.

⁷⁸ Banorët e pyllit^a (Ejkes), po ashtu, ishin keqbërës ⁷⁹ dhe Ne i dënuam ata; të dyja janë ende atje në rrugë kryesore, të dukshme që t'i shohin të gjithë. ⁸⁰ Njerëzit e Hixhrës^b i refuzuan po ashtu lajmëtarët Tanë: ⁸¹ Ne ua dhamë shenjat Tona, por ata na e kthyen shpinën. ⁸² I ngritën shtëpitë për banim në male, dhe jetonin në siguri — ⁸³shtrëngata e ashpër i dërrmoi herët në mëngjes. ⁸⁴ Ajo që e kishin fituar ishte e padobishme për ta.

⁸⁵ Ne nuk i kemi krijuar qiejt dhe tokën dhe gjithçka ndërmjet tyre pa destinim të vërtetë: Ora [e Gjykimit] do të vijë patjetër, prandaj [Profet] ji i duruar me ta me mirësjellje. ⁸⁶ Zotëruesi yt është Krijuesi i Gjithë-Dijshëm. ⁸⁷ Ne t'i kemi dhënë shtatë vargjet e recituara shpesh^c dhe tërë Kuranin e lavdishëm. ⁸⁸ Mos i shiko me dëshirim gjërat e mira që Ne ua kemi dhënë disave që t'i shijojnë. Mos i vajto [pabesimtarët], por sillu butë me besimtarët ⁸⁹ dhe thuaj: 'Jam këtu për të dhënë paralajmërim të qartë,' ⁹⁰sikur [paralajmërimi] që Ne e zbritëm për ata që ndahen në grupe të interesit^d ⁹¹ dhe e shpërdorjnë Kuranin^e — ⁹² pasha Zotëruenin tuaj, Ne do t'i marrim në pyetje të gjithë ⁹³ për veprat e tyre. ⁹⁴ Pra shpalle haptas atë që je urdhëruar [ta thuash], dhe injoroji idhujtarët. ⁹⁵ Ne jemi të mjaftueshëm për ty kundër të gjithë atyre që tallen me mesazhin tënd, ⁹⁶ që përpilojnë zot tjetër përkrah Zotit — do ta marrin vesh. ⁹⁷ Ne jemi fare mirë të vetëdijshëm se zemra të është rënduar nga ajo që e thonë. ⁹⁸ Lartësoje lavdinë e Zotëruenis tënd dhe ji ndër ata që i përkulen Atij: ⁹⁹ falju Zotëruenis tënd deri kur të të vijë ajo që është e sigurt.

---

^a Krahaso me 26: 176-191; 38: 13; 50: 14.

^b Fisi i Themudit që jetonte në veri të Medinës. *Al-Hijr* domethënë 'qytet i gurtë', si Petra në Jordan.

^c Sipas shumicës së përkthyesve kjo i referohet *al-Fatiha*-s — 'Hapjes' (Kaptinës 1).

^d Kjo i referohet disa pabesimtarëve që u organizuan në grupe për t'i takuar pelegrinët (haxhinjtë) dhe për t'i paralajmëruar kundër Kuranit.

^e Janë dy interpretime të fjalës *'idina* të dhëna nga Razi. Njëri është 'pjesët/copat', tjetri është 'rrenat/trillimet': 'shpërdorimi' (abuzimi) i mbulon të dyjat.

Bibliografia

1. The Qur'an, A new translation by M. A. S. Abdel Haleem, Oxford world's classics (Oxford University Press), originally published: 2004.
2. Kurani i madhërishëm, përktheu kuptimet e tij nga gjuha arabe: Prof. Hasan I. Nahi, përgatiti për botim: Instituti Shqiptar i Mendimit dhe i Qytetërimit Islam, Tiranë, 2006

Përzgjedhja e kaptinës u frymëzua nga video:

04. Ta njohësh suren Jusuf - Nouman Ali Khan, NAK Albanian, Aug 6, 2017

https://youtu.be/DWr0_gvs5RA

Online

<https://botimetr.wordpress.com/>

Licencimi

Ky publikim lëshohet nën licencën

Attribution-NonCommercial-ShareAlike

CC BY-NC-SA

This license lets others remix, tweak, and build upon your work non-commercially, as long as they credit you and license their new creations under the identical terms.

që nënkupton se i lejon të tjerët ta shkarkojnë dhe ta shpërndajnë te të tjerët, ta ndryshojnë punën në mënyrë jokomerciale, përderisa e përmendin burimin dhe i licencojnë krijimet e reja nën terma identike. Për më tepër, shih:

<http://creativecommons.org/licenses/>